

Cercetarea romaneasca in timp de criza, partea II

Postarea pe internet la inceputul lui aprilie 2010 pe pagina mea web a datelor din partea 1 (si trimiterea lor celor 2 ingineri, Adrian Curaj si Ioan Dumitrache) precum si plangerea/petitia facuta de un grup mare de universitari clujeni, adresata ministrului Educatiei si cercetarii, dl. Daniel Funeriu, si postata pe site-ul Ad Astra, despre modul abuziv in care sunt consumati banii destinati cercetarii de catre ANCS si CNCSIS, au avut un oarecare impact pozitiv. La 12 mai 2010 a fost emisa decizia ANCS 9863 prin care bugetul alocat granturilor incepute in 2008 a fost marit cu 30.700.000 Ron, bani proveniti din credite de angajament. Totusi ramane o mare discrepanta intre bugetul alocat granturilor incepute in 2007 fata de cele incepute in 2008 cele din urma fiind mult subfinantate. Exista de asemenea, in cadrul granturilor incepute in 2008, o discriminare a matematicii si informaticii (care sunt puse impreuna M+I) fata de alte domenii cum sunt fizica, chimia, stiintele ingineresti....vezi <http://www.cncsis.ro>). De exemplu matematica si informatica M+I (laolalta) primesc o finantarea de 3-4 ori mai mica decat fizica, chimia, stiintele ingineresti..., considerate separat, desi valoarea stabilita initial prin contract semnat de ambele parti, CNCSIS si contractor, era aceeaasi pentru oricare din domeniile de cercetare si anume de maximum 1.000.000 de lei pentru un grant cu durata de 3 ani. CNCSIS a obligat directorii de grant din matematica (precum si din alte domenii de cercetare) ca in perioada aprilie-mai 2010 sa semneze acte aditionale prin care sunt de acord sa primeasca venituri cu mult diminuate fata de cele prevazute contractul initial (in matematica, in anii 2009 si 2010 de 4-5 ori mai putin decat era prevazut). In schimb li se cere sa predea un numar aproape dublu de articole indexate ISI fata de cel prevazut in contractul semnat initial. Schimbarea regulilor jocului in timpul jocului nu prea este in acord cu legea.

Deasemenea CNCSIS a inventat o noua notiune scientometrica si anume factorul de impact cumulat (idee care pare sa vina de grupul ardelean de la Ad Astra). Nici macar inventatorul factorului de impact (care mentioneaza in mod explicit ca acesta reprezinta un cat al numarului de citari si nu este o garantie a calitatii) nu s-a gandit ca factorul de impact de poate aduna. De exemplu Ann. of Math. publicata de Princeton University, care este considerata cea mai buna revista de matematica, are factor de impact aproximativ 4. Dar aceasta nu inseamna ca a publica un articol in Ann. of Math. este echivalent cu a publica 8 articole in reviste cu factor de impact 0,5. Se poate analiza si statistic: daca in Romania s-au publicat in ultimii 20 de ani 2-3 articole in Ann. of Math. si cateva mii de articole de matematica in reviste cu factor de impact de aproximativ 0,5 este evident ca nu putem sa facem o astfel de insumare (contabilii pot s-o face!).

Pe de alta parte chiar in cadrul matematicii este o mare diferenta intre factorul de impact al revistelor de matematica aplicata si cel al revistelor de matematica pura. Primele au un factor de impact mult mai mare (multe citari, multi autori) desi matematica pura este mult mai dificila. S-a ajuns chiar si la o falsificare a factorului de impact de catre anumite reviste care impun autorilor sa citeze revista respectiva pentru a li se accepta articolul pentru publicare. Asa incat o evaluare precisa in cazul matematicii poate fi facuta numai de matematicieni performanti si nu de catre chimisti (seful Comisiei 1, Matematica si Stiintele naturii, este chimistul prof. dr. Vasile Parvulescu) care se bazeaza pe matematicieni slabi sau mediocri (nu dau numele desi le cunosc) pentru evaluarea celor performanti. Deasemenea vreau sa mentionez ca in cazul granturilor incepute in 2008 in domeniul M+I finantarea incepe de la 48 de puncte, la chimie de la 45 de puncte, la fizica de la 46 de puncte, in multe domenii ingineresti de la 40 de puncte

desi initial era prevazut (ca si in cazul granturilor incepute in 2007) ca toate granturile care au obtinut cel putin 40 de puncte vor fi finantate (proportional cu punctajul obtinut).

In final trebuie sa trag concluzia ca dl. Profesor Petre Frangopol in artiolul sau recent din Romania Libera (Aldine) are dreptate cand afirma ca ANCS sponsorizeaza foarte mult cercetarea aplicativa, care nu este performanta in Romania, in detrimentul cercetarii teoretice (de exemplu matematica, vezi si numarul mare de reviste de matematica indexate ISI in 2009 pe situl CNCSIS) care este mult mai performanta in Romania.

Mihnea Coltoiu

C.P. I Inst. de matematica S. Stoilow al Academiei Romane

Membriu corespondent la sectia de matematica a Academiei Romane

P.S. Acest text este scris in iunie 2010.